

Anna Ardefors
Dataavdelningen

Möte i rådets arbetsgrupp för datatillgång 2024-09-19

Närvarande:

Anna Elvkull	SCB (ordförande)
Gina Axling	Arbetsmiljöverket
Antonio Espinoza	Arbetsmiljöverket
Jenny Börlin	Folkhälsomyndigheten
Fredrik Lindström	Kulturanalys
Sebastian Constantino	Skogsstyrelsen
Isac Jonsson	Skolverket
Karl-Erik Grundberg	SLU
Johan Bondefält	UKÄ
Ulf Durnell	SCB
Bodil Mortensson	SCB
Anna Ardefors	SCB

1. Inledning

Anna Elvkull hälsade deltagarna välkomna.

2. Uppdaterad målbild SOS (presentation och diskussion)

Ulf Durnell presenterade kort den uppdaterade målbilden för den officiella statistiken (se tidigare utskickade PowerPoint som beskriver den uppdaterade målbilden).

Staben på SCB har tillsammans med beredningsgruppen förberett detta arbete. Under våren hölls både SAMposium, statistikchefsmöte och GD-workshop där frågan tagits upp. Den 1/10 ska målbilden presenteras för statistikcheferna och sedan presenteras vid Rådet för den officiella statistikens möte i november för att beslutas av SCB:s GD i december.

Diskussion

UKÄ: I RåDa har vi pratat om sam användning av digitala data. I målbilden är det fokus på den officiella statistiken, hur kommer det här med data för annan användning in? Vi tog mobildata som ett exempel och hur vi kan dela och använda sådan data.

SCB (Ulf Durnell): Det är den officiella statistiken som vi har mandat inom. Sedan kan man utifrån ett framtidsscenario titta på om vi skulle jobba mer mot t ex data spaces, där ska det finnas även annan data, som inte endast är officiell statistik. Om det fungerar legalt borde det inte finnas några hinder för det.

SCB (Anna Elvkull): Som läget är nu är det vi kan diskutera data för officiell statistik. Vi ser också behovet av att diskutera bredare, men just idag har vi inte legala möjligheter.

UKÄ: Som exempel har Arbetsförmedlingen numera en tjänst där de har matchat ihop kompetenskrav med SUSNA-navet. Det skulle kunna vara intressant för fler myndigheter och veta om att det finns.

SCB (Ulf Durnell): Hittar man användbara data vore det dumt att inte kunna utnyttja det för annat än officiell statistik. Men återigen i den här gruppen är fokuset fortfarande på den officiella statistiken.

SCB (Anna Elvkull): Vi ska inte begränsa oss i diskussionen, för att vi inte har den uppgiften i dag.

Skogsstyrelsen: Det ser mest ut som en rockad mellan de olika områdena, så det är egentligen ingen särskild skillnad mot tidigare.

SCB (Bodil Mortensson): Väldigt mycket är ju från målbilden vi beslutade 2019. Det här ska ses som en revidering för att bättre stämma överens med dagens förutsättningar. Utöver målbilden kommer det också finnas en handlingsplan som är rullande.

SCB (Ulf Durnell): Vi har bland annat digitaliseringsförordningen och interoperabilitetsutredningen att förhålla oss till.

SCB (Anna Elvkull): Förslagen i handlingsplanen kan vi naturligtvis påverka.

Arbetsmiljöverket (Antonio Espinoza): Om man med digital infrastruktur menar något bredare än hårdvara, mjukvara, plattformar, kryptering, mm, så bör det definieras tydligare.

SCB (Ulf Durnell): Vi bör lägga in ett bredare perspektiv än det tekniska, t ex det legala. (se vidare: Sveriges digitala infrastruktur, [Ena – Sveriges digitala infrastruktur | Digg](#))

Folkhälsomyndigheten: Hur förhåller sig ett gemensamt metadatasystem till kraven på Data Spaces.

SCB (Ulf Durnell): Det finns ett projekt som heter SENASH där man undersöker om RUT skulle kunna användas i ett bredare perspektiv. Metadata är också utpekade som en central del i den HDAB-utredning som gjordes. Vi ser ett behov av att titta på hur dataportal.se, RUT och SCBs egenutvecklade MINK förhåller sig till varandra.

UKÄ: Finns det en vits att förtydliga vad tillgängliggörande står för i det här sammanhanget, eftersom vi ofta förknippar ordet med att göra tillgängligt för funktionshindrade, och här menar vi snarare att vi tillhandahåller våra öppna data.

Skogsstyrelsen: För vår del skulle en stor ”game changer” vara att få igång utredningen kring mikrodata.

SCB (Anna Elvkull och Bodil Mortensson) noterar det inför mötet med statistikcheferna.

Folkhälsomyndigheten: För några år sedan var vi några myndigheter som deltog i en expertgranskning (Eurostat). I vilken mån har man tagit del av, och vägt in de råd och rekommendationerna som kom från expertgranskningen?

Skogsstyrelsen: Apropå kartläggningen på 3.1 en del av det är ju att söka upp de flaskhalsar och brister som försvårar datadelningen idag. Det kan vara allt från mikrodata till hur myndigheter delar data på ett säkert sätt med varandra. Det är bra att få med i kartläggningen. Kan finnas en poäng i att dela upp det.

SCB (Ulf Durnell): Angående 3.1 samarbetet kring centrala variabler i basregisterna, ett exempel är adressuppgifter som inte har hundra procentig kvalitet i FDB och där Lantmäteriet, Skatteverket och Bolagsverket är viktiga aktörer. Vi kan också ha glädje av att uppvakta programleverantörer/systemleverantörer tillsammans.

Kulturanalys: Det gäller punkten 3.2. tidigare har vi diskuterat att t ex de som tillhandahåller kassaregister skulle kunna leverera till SCB som tillgängliggör för fler att ta del. På så vis slipper de leverera så mycket data, och vi behöver inte betala för det var och en.

SCB (Anna Elvkull): Det är precis det vi pratar om, meningen är att hitta ett samarbete där vi ska dela på kostnader. Vi tittar ju på vår möjlighet att ta in data för annan användning av data än till statistik. Det är en stor punkt som vi behöver kunna dela.

Avslutningsvis: Beslut tas på målnivå. Aktiviteterna kan vi ändra på och konkretisera under resans gång.

3. Information om registerkurs och metadastöd för registerkartläggning

Registerkurs: SCB planerar för att bjuda in till en första modul på 1-2 timmar (digitalt). Ambitionen är att det kan ske innan årsskiftet. Inbjudan kommer att gå ut till kontaktpersonerna på SAM. SCB återkommer med datum.

Metadastöd för registerkartläggning: Det finns just nu många initiativ kring metadata, t ex Dataportal.se (MetaSolutions lösning för öppna data), RUT (GSIM, anpassat för forskning) och MINK (GSIM, anpassat för statistik),). Och vi behöver ta reda på mer hur dessa förhåller sig till varandra.

Folkhälsoinstitutet: Fredrik Lindberg på Folkhälsoinstitutet är delaktig i SENASH-arbetet. Om det finns intresse kan vi ordna en dragning från SENASH -gruppen och deras arbete med att börja skissa på en metadatakatalog.

4. Inforunda med aktuellt inom dataområdet

Eftersom punkten blev kortare än vanligt gick vi inte laget runt. Istället erbjöds de som hade en angelägen uppdatering att dela den på mötet.

UKÄ: Nu ska den gemensamma samarbetsytan för Råda-medlemmar var upp och snurra igen. Johan behöver en ny kontaktlista (namn och e-postadress) så att alla får rätt behörigheter. Bodil (SCB) skickar en uppdaterad lista till Johan.

Arbetsmiljöverket: Myndigheten har under hösten jobbat med att utveckla den stora Arbetsmiljöundersökningen. Undersökningen var tidigare en del av AKU. Under hösten har vi arbetet i nära samarbete med SCB för att arbeta om undersökningen. I tisdags gick undersökningen ut till digitala brevlådor till ett urval om 62 000 individer. Redan efter 1 dag hade 2 500 svar kommit in, att jämföra med den tidigare undersökningen med 3 000 svar på 8 månader. Man har också kommit igång med arbetet att lägga över arbetsskadestatistiken i PX webb på myndighetens hemsida.

Skolverket: Vi kommer i samband med att de digitala nationella proven införs att få data skickat till oss direkt via provplattformen. Detta gör att vi behöver bygga upp dokumentationen av metadata från grunden eftersom vi inte brukar hantera data på detta sätt, eftersom SCB brukar sköta det åt oss. En presentation av SENASH-arbetet vore väldigt intressant.

Energimyndigheten (Niklas Notstrand, via mejl):

Viktiga samarbetsområden:

- Common European Energy Dataspaces.
- Modernisera energistatistiken utifrån adressinitiativet.
- Två områden inom en framtid som delar data och gör alltmer enhetligt och gemensamt.
- Detta i andan av Ändrade direktiv i Eu statistikförordning 2009/223.
- Allt handlar om bästa datatillgången för en gemensam bild inte alla myndigheters egna bilder.

SCB (Anna Elvkull): I budgetproppen, som kom idag, fick vi största delen av det vi äskat inom dataområdet. Det blev ett positivt glädjebesked, och ställer ju också stora krav på att vi levererar. Data i sig får större och större vikt i samhället, även data för andra ändamål än statistik.

5. Övriga frågor och avslutning

Tidplan målbildsarbetet:

Oktober Statistikchefsmötet

November Rådet för den officiella statistiken

December GD-beslut

Efter detta kommer arbetet med att titta på aktiviteter för 2025. Anna Elvkull avslutade mötet och tackade deltagarna för ett bra möte. SCB återkommer med förslag på datum i december för nästa möte.